

1. **Parlament Europejski to jedyna instytucja Unii Europejskiej o charakterze przedstawicielskim, której skład wybierają obywatele Unii i która reprezentuje ich interesy.** To bardzo ważne by pamiętać o tym, że Parlament działa w Naszej sprawie.

- Parlament Europejski jest organem jednoizbowym. W przeciwieństwie do polskiego parlamentu gdzie mamy sejm i senat

- Jego kadencja trwa 5 lat, co 5 lat w całej Europie w tym samym czasie odbywają się wybory do Parlamentu Europejskiego.

- W skład Parlamentu wchodzi przedstawiciele obywateli Unii wybierani w bezpośrednich, wolnych, powszechnych i tajnych

- Posłowie są niezależni w wykonywaniu mandatu, nie mogą prosić o instrukcje rządów państw członkowskich, ani takich instrukcji wykonywać, na żadnego posła nie można nałożyć obowiązku głosowania w określony sposób.

- Liczba posłów w Parlamencie wynosi 751, w tym 51 osób europarlamentarzystów pochodzi z Polski

- Siedziba mieści się w Strasburgu. Lokalizacja ta symbolizuje pojednanie obydwu krajów po dwóch wojnach światowych. Parlament ma swoje biura w Luksemburgu gdzie pracuje jego sekretariat i w Brukseli gdzie pracują komisje parlamentarne.

- Debaty parlamentu są prowadzone we wszystkich 24 językach urzędowych unii, co odzwierciedla przywiązanie do koncepcji zróżnicowanej i wielokulturowej Unii zgodnie z hasłem: zjednoczeni w różnorodności.

Kto może kandydować w wyborach do Parlamentu? Europoseł może zostać osoba mająca 21 lat, niekarana i nieubezważniona.

Kto może iść do urn? Głosować w wyborach może każdy obywatel, który ukończył 18 rok życia, nie został pozbawiony praw publicznych lub ubezważniony.

Posłowie łączą się w grupy polityczne na podstawie podobieństwa poglądów politycznych. Obecnie w Parlamencie mamy 7 grup politycznych:

- o Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci) (PO/PSL)
- o Grupa Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim
- o Grupa Porozumienia Liberalistów i Demokratów na rzecz Europy
- o Grupa Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie
- o Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy (PIS)
- o Konfederacyjna Grupa Zjednoczonej Lewicy Europejskiej / Nordycka Zielona Lewica
- o Europa Wolności i Demokracji

Kolorowe tygodnie pracy Parlamentu: różowy, czerwony, niebieski, turkusowy.

- o Tydzień różowy: w takich tygodniach posłowie pracują w komisjach parlamentarnych. Parlament Europejski ma 20 stałych komisji plenarnych specjalizujących się w konkretnych dziedzinach np. środowisko naturalne, transport, przemysł, budżet. Skład Komisji odzwierciedla różne opcje polityczne. Ich zadaniem jest przygotowanie prac posiedzeń plenarnych. Podczas posiedzeń Komisji posłowie przystępują do pierwszych dyskusji i głosowań nad sprawozdaniami wyrażającymi ich opinie na temat proponowanych aktów prawnych.
- o Tydzień czerwony to czas posiedzeń plenarnych. Podczas posiedzeń plenarnych gromadzą się wszyscy posłowie. Przyjęte w komisjach sprawozdania są ponownie dyskutowane po czym następuje wniesienie poprawek i przyjęcie ostatecznego tekstu, odzwierciedlającego oficjalne stanowisko Parlamentu Europejskiego.
- o Tydzień niebieski to czas dla grup politycznych, są to tzw. tygodnie polityczne, podczas których każda grupa uzgadnia i formułuje stanowiska wobec poszczególnych zagadnień wpisanych do porządku dziennego, których będzie następnie bronić przed zgromadzeniem parlamentarnym.
- o Tydzień turkusowy to czas, który posłowie spędzają w swoim środowisku lokalnym, mają czas na spotkania ze swoimi wyborcami.

7. Parlament europejski pracuje dla Państwa. Dlaczego? Ponieważ ma władze ustawodawczą tzn. uchwała akty prawne wiążące, których treść muszą respektować nie tylko władze państw członkowskich, ale także wszyscy obywatele. Obowiązuje zasada pierwszeństwa prawa UE i w przypadku polskiego aktu prawnego, którego tekst byłby sporny z aktem prawa UE stosuje się przepisy unijne. Sądy muszą wydawać wyroki zgodne z prawem Unii, a polski Parlament nie może przyjmować aktów prawnych które są z nim sprzeczne. Parlament Europejski omawia i przyjmuje akty prawne razem z Radą Unii Europejskiej. Na zasadzie procedury współdecyzji. Co to znaczy? Że w większości przypadków powstanie nowego aktu prawnego w Unii Europejskiej jest wynikiem uzgodnienia jego treści przez Parlament i Radę.

Przykład aktu prawnego, który dotyczy Nas wszystkich? Roaming. Coraz więcej Polaków podróżuje. Ponadto dzięki rynkowi wewnętrznemu możemy pracować oraz świadczyć usługi za granicą. Podróżowanie, pracowanie, studiowanie za granicą będzie jeszcze łatwiejsze i przyjemniejsze. Parlament Europejski przegłosował ostatnio poprawkę, która znosi opłaty roamingowe naliczane przy wykonywaniu połączeń telefonicznych, wysyłaniu wiadomości tekstowych oraz używaniu mobilnego Internetu, za granicą, na terenie Unii Europejskiej, od 15 grudnia 2015 roku. To znaczy, że będziemy płacić za rozmowy z danego państwa członkowskiego jak obywatele tego kraju.

Posłowie Parlamentu Europejskiego w ostatnich latach:

- - przyczynili się do uproszczenia zasad dotyczących wzajemnego uznawania dyplomów i kwalifikacji zawodowych przez państwa członkowskie. Dzięki temu praca za granicą jest jeszcze łatwiejsza. Pracodawcy mają obowiązek respektowania naszych dyplomów i kwalifikacji, choć mogą prosić nas o pokazanie swoich umiejętności, nie ma już dyskryminacji. Wykonywanie swojego zawodu jest obecnie dużo łatwiejsze niż w przeszłości.
 - uczestniczyli w opracowaniu surowszych norm dotyczących bezpieczeństwa i etykietowania produktów, co pozwala dużo łatwiej rozeznaczyć się w licznych produktach pochodzących z całej Europy zwłaszcza teraz gdy mamy rynek wewnętrzny. Obecnie każdy może świadomie wybrać odpowiednie produkty żywnościowe i zdecydować np. czy chce kupić produkty modyfikowane genetycznie. Jest obowiązek informowania konsumentów, że dany produkt jest modyfikowany genetycznie.
 - ograniczenia skutków globalnego ocieplenia klimatu poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych przez samochody, przemysł i elektrociepłownię. Propagując rozwiązania proekologiczne np. odnawialne źródła energii.

Na straży swobód i demokracji. Parlament jako jedyna instytucja Unii Europejskiej wyłaniana w wyborach, traktuje bardzo poważnie swoją rolę strażnika swobód i demokracji. Parlament jest szczególnie wyczulony na przestrzeganie zasady tolerancji zwalcza wszelkie przejawy dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne lub społeczne, język, przekonania. Występuje przeciwko rasizmowi i ksenofobii oraz bezustannie przypomina o konieczności przestrzegania europejskich norm dotyczących równości szans kobiet i mężczyzn. PE jest w wielu przypadkach inicjatorem działań na rzecz zwalczania wszelkich rodzajów przemocy.

Każdy obywatel Unii lub każdy kto mieszka w państwie członkowskim UE, ma prawo złożyć do Parlamentu Europejskiego petycję odnoszącą się do dowolnego zagadnienia, które mieści się w ramach działania Unii Europejskiej i bezpośrednio jej dotyczy. W jakich obszarach Unia Europejska ma kompetencje wyłączne np. w dziedzinie ochrony konkurencji, polityki handlowej, unii celnej czy polityki pieniężnej w państwach gdzie jest euro.

Parlament Europejski nawiązuje i utrzymuje bliskie stosunki z parlamentami narodowymi państw członkowskich.

Unia Europejska nie może przyjąć nowych państw członkowskich bez zgody Parlamentu Europejskiego.

PE musi wyrazić zgodę na większość umów zawieranych przez Unię i bierze udział w określeniu unijnej polityki rozwoju oraz polityki dotyczącej pomocy humanitarnej.

PE wysyła obserwatorów do wszystkich zakątków świata by czuwali nad prawidłowym przebiegiem wyborów.

INFORMACJE O UNII EUROPEJSKIEJ

Szanowni Państwo,

Punkt Europe Direct oferuje Państwu zakładkę **Informacje o Unii Europejskiej**, gdzie znajdą Państwo niezbędny zasób informacji, wskazówek i linków dotyczących kwestii najważniejszych dla każdego obywatela: zasady działania instytucji, korzystania ze swobód wolnego rynku, ochrona zdrowia.

Zachęcamy do korzystania i gorąco polecamy Państwu nasze publikacje, które wiedzę teoretyczną uzupełniają o praktyczne przykłady i wydarzenia związane z działaniem Unii Europejskiej.

NAJWAŻNIEJSZE INSTYTUCJE UNII EUROPEJSKIEJ:

- **RADA EUROPEJSKA** to instytucja międzyrządowa, w której skład wchodzi szefowie państw lub rządów państw członkowskich. Obecnie Rada Europejska liczy 28 członków. Ma swoją siedzibę w Brukseli. Systemy konstytucyjne i praktyka państw członkowskich decydują, czy dane państwo jest reprezentowane przez premiera czy przez prezydenta. Jest organem niekadencyjnym, jej skład zależy od tego, kto aktualnie sprawuje funkcję premiera lub prezydenta w państwie członkowskim. Rada Europejska spotyka się 4 razy w roku, a jeżeli sytuacja tego wymaga, przewodniczący może zwołać posiedzenie nadzwyczajne. Zgodnie z zapisem traktatowym „Rada Europejska nadaje Unii niezbędne impulsy do jej rozwoju i określa ogólne kierunki i priorytety polityczne”. Oznacza to, że Rada Europejska podejmuje kluczowe decyzje związane z rozwojem Unii Europejskiej np. wprowadzenie waluty euro do obiegu lub rozszerzenie o nowe państwa. Uprawnienia Rady Europejskiej to także stwierdzanie poważnego naruszenia wartości unijnych takich jak: poszanowanie godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji czy równości. RE określa ogólne wytyczne w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, bada co roku sytuację zatrudnienia w Unii oraz mianuje Komisję Europejską.
- **PARLAMENT EUROPEJSKI** składa się z przedstawicieli narodów państw należących do UE. W jego skład wchodzi deputowani wybierani w powszechnych, bezpośrednich wyborach. W Parlamencie nie może zasiąść więcej niż 750 posłów, Polska posiada 51 mandatów. Parlament ma swoją siedzibę w Strasburgu, jest organem przedstawicielskim Unii Europejskiej. Pełni funkcję prawodawczą, czyli wspólnie z Radą Unii Europejskiej uchwała akty prawnie wiążące oraz budżet, może zażądać od Komisji Europejskiej uregulowania prawnie jakiejś kwestii, która jego zdaniem jest niezbędna do wykonania celów traktatów. Każdy obywatel UE ma prawo skierowania petycji do Parlamentu Europejskiego w sprawach z zakresu działalności UE. Parlament uczestniczy w zatwierdzaniu umów międzynarodowych przez Unię Europejską z państwami trzecimi. Ma prawo skargi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o unieważnienie aktu prawnego przyjętego przez instytucje UE.
- **RADA UNII EUROPEJSKIEJ** to instytucja międzyrządowa UE, która ma swoją siedzibę w Brukseli. W jej skład wchodzi jeden przedstawiciel szczebla ministerialnego każdego państwa członkowskiego. Nie jest to organ kadencyjny. Członkiem Rady jest osoba, która aktualnie sprawuje funkcję ministra w danym państwie. Skład Rady zmienia się w zależności od tematyki obrad. Gdy są poruszane kwestie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, obradują ministrowie spraw zagranicznych. Gdy są poruszane kwestie związane z rolnictwem i rybołówstwem,

obradują ministrowie rolnictwa. Państwa w Radzie sprawują tzw. prezydencję i w trakcie jej trwania przedstawiciel państwa sprawującego prezydencję jest przewodniczącym Rady, z wyjątkiem Rady ds. Zagranicznych, której przewodniczy Wysoki Przedstawiciel Unii do spraw Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa. Prezydencję prawują 3 państwa przez okres 18 miesięcy, po 6 miesięcy na jedno państwo. Polska sprawowała prezydencję w radzie w drugiej połowie 2011 roku. Rada wspólnie z Parlamentem pełni funkcję prawodawczą i budżetową, tzn. tworzy akty prawnie wiążące i budżet. Rada w imieniu Unii Europejskiej zawiera umowy międzynarodowe z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.

- **KOMISJA EUROPEJSKA** to organ wykonawczy Unii Europejskiej. W jej skład wchodzi 28 członków, po jednym z każdego państwa członkowskiego. Jej członkowie są wybierani ze względu na swoje kwalifikacje i są całkowicie niezależni od państw członkowskich. Kadencja komisji trwa 5 lat. Jej członkiem z ramienia Polski w kadencji 2009-2014 jest Janusz Lewandowski. Komisja wspiera ogólny interes Unii, czuwa nad stosowaniem Traktatów, nadzoruje stosowanie prawa europejskiego oraz zapewnia reprezentację Unii na zewnątrz. Komisja jest jedyną instytucją UE, która posiada wyłączną i bezpośrednią inicjatywę legislacyjną.
- **RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH** to organ jednoosobowy Unii Europejskiej, który jest uprawniony do przyjmowania skarg od obywateli Unii Europejskiej. Skargi te dotyczą niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów UE. Kadencja Rzecznika trwa 5 lat. Może on również rozpocząć dochodzenie z własnej inicjatywy. Jest on w pełni niezależny w wykonywaniu swoich funkcji. Nie zwraca się o instrukcje ani nie przyjmuje ich od żadnej innej instytucji UE. Rzecznik nie może wykonywać żadnej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.

PRZYSTAPIENIA DO UE:

- 1958 r.: Belgia, Holandia, Luksemburg, Włochy, Francja, Niemcy
- 1973 r.: Wielka Brytania, Irlandia, Dania
- 1981 r.: Grecja
- 1986 r.: Hiszpania, Portugalia

- 1995 r.: Austria, Finlandia, Szwecja

- 2004 r.: Polska, Słowacja, Czechy, Słowenia, Litwa, Łotwa, Estonia, Malta, Cypr, Węgry

- 2007r.: Bułgaria, Rumunia

- 2013 r.: Chorwacja

SYMBOLE UE:

- Flaga Unii Europejskiej, okrąg dwunastu złotych gwiazd na niebieskim tle, ma znaczenie symboliczne
- Hymn „Oda do radości”, pochodzi z IX Symfonii skomponowanej przez Ludwiga van Beethovena
- Dzień Europy - 9 maja, upamiętnienie Planu Schumana

- Waluta euro

- Motto „Zjednoczeni w różnorodności”

CELE UE:

- Wspieranie pokoju, wartości Unii i dobrobytu jej narodów
- Zapewnienie obywatelom przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości bez granic wewnętrznych
- Ustanowienie rynku wewnętrznego, działania na rzecz trwałego rozwoju Europy, zwalczanie wykluczenia społecznego i dyskryminacji

- Ustanowienie unii gospodarczo-walutowej, której walutą jest euro

DZIEDZINY, KTÓRE NALEŻĄ DO KOMPETENCJI WYŁĄCZNYCH UE:

- Unia celna
- Ustanowienie reguł konkurencji niezbędnych do funkcjonowania rynku wewnętrznego
- Polityka pieniężna w odniesieniu do państw strefy euro
- Zachowanie morskich zasobów biologicznych w ramach wspólnej polityki rybołówstwa
- Wspólna polityka handlowa

OBYWATELSTWO UE:

Obywatelstwo Unii Europejskiej zostało ustanowione na mocy Traktatu z Maastricht. Każda osoba posiadająca obywatelstwo państwa członkowskiego jest obywatelem Unii. Obywatelstwo Unii nie zastępuje obywatelstwo krajowego, ma charakter subsydiarny. Obywatele UE mają prawo do:

- Swobodnego przemieszczania się i przebywania na terenie państw członkowskich
- Głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego
- Głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych, w których obywatel ma miejsce zamieszkania na takich samych warunkach jak obywatele tego państwa.
- Korzystania z ochrony dyplomatycznej i konsularnej innych państw członkowskich na terytorium państwa trzeciego, w którym państwo, którego są obywatelami, nie ma swojego przedstawicielstwa
- Kierowania petycji do Parlamentu Europejskiego
- Odwoływania się do Rzecznika Praw Obywatelskich
- Zwracania się do instytucji i organów doradczych Unii w jednym z języków Traktatów oraz otrzymania odpowiedzi w tym języku

EUROPEJSKA INICJATYWA OBYWATELSKA:

Dzięki europejskiej inicjatywie obywatelskiej 1 milion obywateli UE zamieszkałych w co najmniej siedmiu różnych państwach UE może wezwać Komisję do wystąpienia z wnioskiem legislacyjnym w dziedzinie, w której jest do tego uprawniona. Prawo to zapisane jest w traktatach UE. Za pośrednictwem inicjatywy obywatelskiej obywatele zwracają się do Komisji Europejskiej z prośbą o przedłużenie propozycji nowych przepisów w dziedzinie, w której Komisja posiada uprawnienia do składania wniosków legislacyjnych. Wystąpić z inicjatywą obywatelską może każdy obywatel UE w wieku uprawniającym do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Inicjatywę musi zorganizować co najmniej siedmiu obywateli UE zamieszkałych w siedmiu różnych państwach członkowskiej UE. Europejskimi inicjatywami obywatelskimi nie mogą kierować organizacje, jednakże dowolny podmiot może promować lub wspierać proponowane inicjatywy.

WALUTA UE:

Euro jest wspólnym środkiem płatniczym państw członkowskich Unii Europejskiej, które tworzą strefę euro. Przyjęcie wspólnej waluty jest celem każdego państwa wstępującego do Unii Europejskiej. Państwa wstępują do strefy w różnym czasie od przystąpienia do Wspólnoty, po spełnieniu kryteriów konwergencji. Wspólny pieniądz daje wiele możliwości np.:

- Zwiększa się konkurencja
- Ceny są stabilne
- Pożyczki są tańsze i łatwiejsze do uzyskania
- Podróżowanie jest łatwiejsze i tańsze
- Niski poziom stóp procentowych oznacza więcej inwestycji
- Stabilność gospodarcza pobudza do długotrwałego planowania
- Mniejsze ryzyko zachęca do handlu transgranicznego
- Wyeliminowane są koszty związane z wymianą walut, co stymuluje handel i inwestycje

- Zwiększa się odporność gospodarki na zewnętrzne wstrząsy
 - Handel międzynarodowy otrzymuje wsparcie
 - Zwiększa się integracja finansowa
-